

Amsterdam Beslist Duurzaam

Duurzaamheidsprogramma 2011 / 2014

× Gemeente Amsterdam
×
×

Amsterdam Beslist Duurzaam

Duurzaamheidsprogramma 2011 / 2014

Inleiding

Dit duurzaamheidsprogramma geeft een impuls aan de toekomst van Amsterdam als vitale en aantrekkelijke stad om in te wonen en te werken.

Steden spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling naar een duurzame wereld. Ze beslaan maar 2% van het aardoppervlak, toch zijn ze nu al de thuisbasis van meer dan de helft van de wereldbevolking en verantwoordelijk voor 80% van de geproduceerde broeikasgassen. Steden zullen dus ook het gezicht moeten maken. De stad heeft de mensen, de kennis, de creativiteit, en de kracht – ook economisch – om de stap op weg naar duurzaamheid te zetten.

Het College is van mening dat het aanbrengen van samenhang tussen de verschillende duurzaamheidsthema's de gezamenlijke inzet in de stad versterkt. En dit is ook het moment om te handelen en resultaten te behalen. In het programmakkoord 2010-2014 wordt de ambitie van het bestuur als volgt beschreven:

"In 2014 is de stad duurzaam. De openbare ruimte blijft van hoge kwaliteit. We kunnen meer met minder energie, dankzij nieuwe technologie en woning-isolatie. De aandacht voor klimaat, energie en luchtkwaliteit heeft geleid tot concrete projecten die niet alleen goed zijn voor het milieu maar ook financieel voordelig zijn, zoals elektrisch rijden, warmte-koude opslag, innovatieve afvalverwerking en wind-energie".

Dit betekent dat de gemeente Amsterdam zich richt op het realiseren van een lagere CO₂-uitstoot op een kosten-efficiënte manier en op besparing van schaarse grondstoffen. Daarbij zet de gemeente zich in voor schonere lucht, stille gebieden en dus een leefbare stad. De gemeente vindt het daarbij belangrijk dat er een groter en actief draagvlak wordt gerealiseerd voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven en hun medewerkers. Deze ambitie van de gemeente betekent een impuls om samen te werken met externe partijen en binnen de gemeente aan de realisatie van de duurzame doelstellingen. Een positie in de top vijf van duurzame Europese steden weerspiegelt de resultaten die in de komende periode behaald worden.

We hebben een uitstekende uitgangspositie om de benodigde stappen te zetten. Amsterdam behoort nu al bij de internationale top van duurzame steden, zoals bleek uit de 4^e positie in 2009 bij de EU Green Capital.

Meer dan de som der delen

Vier duurzame pijlers vormen de basis voor het realiseren van die bestuurlijke ambitie, elk op zijn eigen terrein.

- **Klimaat en Energie;**
- **Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit;**
- **Duurzame innovatieve economie;**
- **Materialen en Consumenten.**

De belangrijkste ambities en maatregelen binnen deze pijlers worden hierna kort beschreven. Uitgebreidere en gedetailleerdere informatie is terug te vinden in de werkprogramma's van betrokken diensten of programmabureaus. Ook de financiering wordt per pijler geregeld, waarbij voor sommige projecten een beroep wordt gedaan op het Amsterdamse Investerings Fonds. De maatregelen en projecten bouwen voort op het duurzame fundament dat de afgelopen jaren binnen de verschillende pijlers is gerealiseerd. We koppelen hierbij realisme aan ambitie.

Dit duurzaamheidsprogramma heeft zijn oorsprong in het visiedocument *Amsterdam Uitgesproken Duurzaam. Perspectief voor 2040* dat februari 2010 is gepresenteerd. Het programma versterkt de investeringen van de stedelijke overheid door deze vier pijlers in samenhang te verbinden. In tijden van schaarste is monitoring belangrijker dan ooit; is de inzet van geld en capaciteit wel effectief? Het duurzaamheidsprogramma houdt de korte termijn en de lange termijn in het oog en focust op 'meer doen met minder', niet alleen in financiële zin, maar ook in het gebruik van grondstoffen en andere schaarse hulpbronnen. Daarnaast creëert het programma het draagvlak binnen en buiten de (gemeentelijke) organisatie. De samenhang en samenwerking in het streven naar kwaliteit leidt - zeker op de langere termijn - tot een verlaging van kosten en een betere leefomgeving.

Naast de pijlers

De focus op duurzaamheid is niet nieuw. In het visiedocument *Amsterdam Uitgesproken Duurzaam; perspectief voor 2040*, de Structuurvisie Amsterdam 2040 'Economisch sterk en duurzaam', de jaarlijkse milieuprogramma's en -verslagen, het duurzaamheidsverslag Amsterdam, de begroting en de jaarrekening, is en wordt een duurzame koers uitgestippeld en aangetoond. Die lijn wordt voortgezet.

Maar de ambitie om in 2014 een duurzame stad te zijn, kan niet uitsluitend worden gerealiseerd vanuit de vier pijlers. Naast die pijlers gebeurt er in de stad gelukkig veel dat evenzeer deze ambitie helpt te verwezenlijken. Bijvoorbeeld het klimaatbestendig maken van de stad waaronder het treffen van maatregelen om de overlast door hevige en langdurige neerslag te voorkomen.

Monitoring: Inzicht in prestaties

De bijdrage van de acties uit de vier pijlers wordt waar mogelijk gekwantificeerd. Het sterker en efficiënter maken van de stad geschiedt op basis van een zorgvuldige analyse, gekoppeld aan uitvoering en het benoemen van de resultaten. Het koppelen van uitgaven aan prestaties is - zeker in dit tijdsgewricht - een onvermijdelijke, noodzakelijke voorwaarde. Met goede monitoring kan de stad de goede voorbeelden uit eigen praktijk delen met partners en van partners leren. Amsterdam benchmarkt haar eigen prestaties en ziet niet op tegen een vergelijking met andere Europese steden.

Duurzaamheidsindex

Voor elke pijler zijn de resultaten voor 2014 verbonden met een of meerdere indicatoren. Mede vanuit deze indicatoren wordt dit jaar een duurzaamheidsindex ontwikkeld. Een index die in een oogopslag en op hoofdlijn de voortgang van de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma laat zien. Vooral bij klimaat & energie en bij Duurzame bereikbaarheid & luchtkwaliteit zijn de indicatoren kwantitatief van aard.

Bij de pijlers Duurzame innovatieve economie en Materialen & consumenten zijn een deel van de indicatoren en het daaraan gekoppelde resultaat meer kwalitatief van karakter. Dit is het gevolg van de fase waarin de projecten binnen de pijlers zich bevinden. Over de resultaten van de monitoring wordt gerapporteerd conform de P&C cyclus.

Participatie: Samenwerking tussen en met bedrijven en kennisinstellingen

Het duurzaamheidsprogramma geeft verder vorm aan het streven naar een duurzame stad en verbindt stakeholders. In alle pijlers spelen bedrijven, zowel multinationals als het MKB, een belangrijke rol. Nog belangrijker is samenwerking met clusters van bedrijven om zo de duurzaamheidsdoelstellingen van bedrijven en stad efficiënter te realiseren. Ter inspiratie zijn vijf verschillende voorbeelden opgenomen van duurzame bedrijven in de stad.

Duurzame bedrijfsvoering

Natuurlijk geeft de gemeente het goede voorbeeld en rapporteert daarover via de gemeentelijke jaarrekening. Er wordt ingezet op verdere verduurzaming van de eigen bedrijfsvoering en het realiseren van een klimaatneutrale organisatie in 2015. ←

Hilton Hotel

Hilton Amsterdam, in het bezit van een gouden Green Key, is bereid een groot verschil te maken door middel van energiebewuste keuzes en actie's, gekoppeld aan een blijvend hoog niveau van gastvrijheid. Zo is bijvoorbeeld in 2010 voor 40.000 euro

ledverlichting aangeschaft en geïnstalleerd. Hilton worldwide heeft zichzelf opgelegd om binnen vijf jaar (2009 - 2014) met energiebewuste keuzes/actie's de eigen CO₂ footprint te verlagen:

- Energie verbruik met 20% te verlagen
- CO₂ emissie met 20% te verlagen
- Afval met 20% te verlagen
- Waterverbruik met 10% te verlagen

Pijler

Klimaat en energie

Resultaat: Door energiebesparing, het lokaal opwekken van duurzame energie en efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen neemt de CO₂-uitstoot van de stad af.

De gemeentelijke doelstelling is om in 2025 de CO₂-uitstoot met 40% te verminderen ten opzichte van 1990. Amsterdam werkt volgens het principe van de Trias Energetica, een aanpak die leidt tot optimale CO₂-reductie. Drie sporen worden gelijktijdig ingezet om een duurzame energievoorziening te realiseren: energiebesparing, duurzame energieproductie en efficiënter gebruik van fossiele energie.

Het beleid om die doelstelling te verwezenlijken, is gebaseerd op de volgende speerpunten:

1. Energiebesparing in bestaande gebouwen;
2. Klimaatneutrale nieuwbouw;
3. Duurzame elektriciteit;
4. Duurzame warmte en -koude;
5. Elektrisch vervoer.

1. Energiebesparing in bestaande gebouwen

In de gebouwde omgeving is een enorme winst te behalen met het terugdringen van het energieverbruik. Deze collegeperiode wordt een grootschalig isolatieprogramma van bestaande woningen gestart. De benaderingswijze is in eerste instantie 'verleiden, faciliteren en stimuleren' conform de uitgangspunten in het programmaakkoord. Er worden afspraken met de corporaties gemaakt om hun bestaande voorraad te isoleren. Natuurlijke momenten (onderhoud, mutatie) moeten worden gebruikt voor investeringen. De gemeente ontwikkelt instrumenten om VVE's te helpen met het nemen van energiebesparende maatregelen.

Ook in het MKB, de kantorenvoorraad en de eigen gemeentelijke gebouwen valt veel energie te besparen. Voor het MKB bestaat al een Energieloket en Klimaatfonds, waarmee ondernemers worden gestimuleerd om te investeren in energiebesparing. De gemeentelijke organisatie zelf moet vanaf 2015 klimaatneutraal opereren.

¹ Een slim net ('smart grid') is een elektriciteitsinfrastructuur waar een ICT-laag aan is toegevoegd met sensoren, slimme meters, computer gestuurd witgoed, datatransmissie (glasvezel), energiemonitoren en schakelsystemen.

2. Klimaatneutrale nieuwbouw

Alle nieuwbouw in de stad moet vanaf 2015 klimaatneutraal zijn, zowel de woningbouw als de utiliteitsbouw. Dit betekent dat het gebouwgebonden energiegebruik zo ver mogelijk wordt teruggebracht door isolatie (met behoud van goede ventilatie) en dat de resterende energievraag duurzaam wordt ingevuld. Per woning wordt op deze wijze 2,7 ton CO₂ per jaar gereduceerd. In de periode 2010 - 2014 moet 40% van de nieuwe gebouwen klimaatneutraal zijn. In en om de wijk wordt duurzame energie opgewekt uit zon, wind en/of andere bronnen waar dat kostenefficiënt is.

3. Duurzame elektriciteit

Met Rijkssubsidie (SDE) is plaatsing van windmolens rendabel. Uitbreiding en opschaling van de windmolens in het havengebied en in Amsterdam Noord staan voor de komende jaren gepland. Vanwege de tijdrovende vergunningstrajecten zullen de eerste capaciteitsuitbreidingen op zijn vroegst aan het eind van deze collegeperiode gerealiseerd zijn. In 2025 moet het productievermogen tot 200 MW zijn toegenomen.

De grote doorbraak van Zon-pv (zonnepanelen en zonnecellen) wordt in 2018 verwacht als de kosten van zon-pv door de prijsstijging van fossiele brandstoffen de goedkopere optie worden voor huishoudens (grid parity). In de huidige collegeperiode wordt ervaring opgedaan met technische inpassingen in de stad en met verschillende organisatievormen (burgerparticipatie, inverdiensmodellen), ook om het draagvlak en de bekendheid van Zon-pv te vergroten.

Een smart grid¹ is de randvoorwaarde voor een maximale benutting van het CO₂-reductiepotentieel in de stad in de toekomst. Het is letterlijk en figuurlijk de schakel tussen duurzame energieproductie, elektrisch vervoer en energiebesparing in huishoudens en bedrijven. In deze collegeperiode zullen enkele pilotprojecten worden gestart om ervaring op te doen met de technische en organisatorische kanten van smart grids, en de integratie van elektrisch vervoer in de elektriciteitsketen.

4. Duurzame warmte en -koude

De gemeente wil meer regie op het gebruik van de ondergrond voor warmte-koudeopslag (WKO). De gemeente wil WKO-gebiedsystemen stimuleren waarbij bedrijven en/of woningen op eenzelfde bron zijn aangesloten. Dit heeft een positief economisch en ecologisch effect, maar de realisatie ervan is complexer qua initiatief, financiering en uitrol.

Op dit moment zijn 55.000 van de 500.000 woningequivalenten in de stad aangesloten op stadswarmte. Dit moeten er in 2025 100.000 zijn, en in 2040 200.000. Door het aansluiten van gebouwen op het warmtenet daalt de CO₂-emissie. Op termijn moet het warmtenet zoveel mogelijk worden gevoed met volledig duurzame bronnen zoals WKO, biomassa en geothermie. En moet een groot stedelijk warmtenet zijn ontstaan waarin al deze verschillende bronnen aan elkaar zijn gekoppeld. Daarnaast wordt onderzocht hoe delen van de bestaande stad aangesloten kunnen worden op

het warmtenet. Ook de koudevraag in Amsterdam moet worden verduurzaamd. Dit kan door de bestaande elektrische koudevraag te vervangen door (collectieve) WKO en door stadskoude uit diepe meren rond de stad. Ook deze bronnen kunnen via collectieve netten aan elkaar worden gekoppeld.

5. Elektrisch vervoer

Elektrisch vervoer kent lokaal geen schadelijke uitstoot. Als de energie in voldoende mate duurzaam kan worden opgewekt, eeft elektrisch vervoer het pad voor een transitie naar mobiliteit op duurzame elektriciteit. Bovendien kan een elektrische vloot een waardevolle rol spelen in een smart grid. Elektrisch vervoer is een van de speerpunten in de pijler Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit (zie p. 10).

Pijler

Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit

Resultaat: Amsterdam is een bereikbare stad onder voorwaarde dat het verkeer- en vervoersysteem duurzaam is.

Duurzame bereikbaarheid van stad en regio voor alle reizigers en weggebruikers. Dat is de hoofddoelstelling van het Amsterdamse verkeer- en vervoersbeleid. Duurzaam betekent dat het verkeer- en vervoerssysteem ook voor volgende generaties bijdraagt aan het welzijn en de welvaart in de stad.

Belangrijkste aandachtsveld voor een duurzaam bereikbare stad is de gezondheid van de Amsterdammers. De luchtvervuiling door het gemotoriseerde verkeer op drukke wegen in de stad tast de gezondheid van omwonenden en weggebruikers aan. Een verkeerslawaaï veroorzaakt overlast bij omwonenden.

Het tweede aandachtsgebied is het klimaat. Het Amsterdamse verkeer- en vervoerssysteem moet minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen. Het streven is dat Amsterdamse vervoermiddelen meer met spierkracht en met CO₂ gunstiger energie worden aangedreven. Ook stelt de stedelijke verduurzaming op eisen dat zo min mogelijk ruimte wordt gebruikt voor de infrastructuurwerken en de vervoermiddelen. Efficiënt gebruik van de beschikbare verkeer- en vervoercapaciteit en zuinig met parkeer- en stallingruimte en geld.

De pijler Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit kent voor de komende vier jaar de volgende speerpunten:

1. Amsterdam – Fietsstad
2. Amsterdam – OV-regio
3. Amsterdam – Luchtkwaliteit

1. Amsterdam – Fietsstad

Amsterdam is fietsstad nummer 1 in Europa en wil die positie behouden. De fiets draagt bij aan een gezondere stad die minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen en minder ruimte gebruikt dan de auto. Binnen de A10 is de fiets al het belangrijkste vervoermiddel.

De ambitie is dat de fiets ook buiten de A10 aan belang toeneemt. De stedelijke woningbouwopgave leidt tot verdere verdichting en daardoor tot fietsbare afstanden. Zeker in combinatie met aantrekkelijke fietspaden en fietsparkeervoorzieningen kan het aandeel van de fiets in het stedelijke verkeer nog toenemen. De gemeente juicht het gebruik van de elektrische fiets toe omdat het de actieradius van de fiets kan vergroten (van maximaal 7,5 km tot meer dan 10 km) en mensen op hogere leeftijd of met gezondheidsklachten kunnen blijven fietsen.

2. Amsterdam – OV-regio

Voor een duurzame bereikbaarheid van de stad vanuit de regio moet het openbaar vervoer een beter alternatief worden voor de auto. Openbaar vervoer heeft op de zware regionale verbindingslijnen en in de stad een efficiënter ruimtegebruik en kan met schone brandstof en goede bezetting schoner zijn dan de auto (m.n. trein, metro en tram). Hoogwaardige openbaar vervoerlijnen en overstappunten worden ontwikkeld en verbeterd voor de verbindingslijnen van de stad met onder andere Amstelveen, Schiphol, de Zaanstreek en Almere.

Monitoring

Jaarlijks worden de resultaten in deze pijler bekeken. De werkelijke voortgang in relatie tot het afgesproken resultaat in 2014 bepaalt op welke projecten en acties in het werkprogramma wordt ingezet om het afgesproken resultaat te behalen. Voor de vijf speerpunten wordt gerapporteerd over het volgende resultaat en indicatoren:

In 2014 is de jaarlijkse Amsterdamse CO₂ uitstoot gestabiliseerd.

- Stabilisatie CO₂-uitstoot van kleinverbruikers, grootverbruikers en van de afgelegde kilometers binnen de gemeente.
- Mate waarin de gemeentelijke organisatie klimaatneutraal is, bijv. in % van geheel.

Onder meer de volgende ontwikkelingen in de periode 2011 - 2014 leveren hier een bijdrage aan:

- Er zijn afspraken gemaakt met de woningcorporaties over het te behalen aantal labelstappen (48.000 - 72.000 labelstappen in vier jaar).
- Voor gebieden die ontwikkeld worden in deze periode zijn energievissies opgesteld.
- Er zijn ca. 20.000 extra woningen aangesloten op het stedelijke warmtenet.

Partners

Het Programmabureau Klimaat en Energie coördineert, faciliteert en stimuleert diverse acties maar is daarnaast sterk afhankelijk van de medewerking van andere diensten en bedrijven zoals OGA, WZS, DRQ, DMB, DMO, EZ, Havenbedrijf, AEB en Waternet. Ook zijn de stadsdelen en grootstedelijke gebieden belangrijk bij de uitvoering van projecten. Het projectbureau ARC ondersteunt de stadsdelen bij de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid. Daarnaast zijn woningcorporaties, scholen, particuliere woning-eigenaren, energiebedrijven (NUON/Alliander), MKB, ORAM en de rijksoverheid belangrijke partijen voor de uitvoering van verschillende acties.

Bijdrage aan andere pijlers

- Energiebesparing en duurzame energieproductie leiden tot minder luchtverontreiniging en dragen daarmee bij aan de pijler Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit.
- De inzet op nieuwe energiebesparende technieken (o.a. smart grids), duurzame energie en op energie-efficiency kan leiden tot de vestiging van innovatieve bedrijven in de stad en daarmee bijdragen aan de pijler Duurzame innovatieve economie. Het kan leiden tot clustervorming van bepaalde industriële bedrijven in navolging van de clustering rond biobrandstoffen in de Haven. Dit levert groene banen op voor de stad.
- De verschillende acties uit de pijler Klimaat en energie dragen eveneens bij aan de pijler Materialen en consumenten door verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen. Ook draagt energiebesparing in belangrijke mate bij aan het betaalbaar houden van de woonlasten voor alle Amsterdammers. ←

ArenA

De Amsterdam ArenA vervult op vele fronten al een icon-functie voor Amsterdam. Op 11 november 2010 heeft de ArenA een integraal duurzaamheidsprogramma gepresenteerd. Het uitgangspunt voor de ArenA hierbij is dat duurzaamheid

binnen de organisatie als vanzelfsprekend wordt ervaren. Het programma gaat over het verminderen van het energiegebruik en het zelf opwekken van duurzame energie, tot het hergebruik van verpakkingsmaterialen en het

faciliteren van collectief vervoer aan de bezoekers. Hiermee is het stadion een koploper in Amsterdam en in Nederland als het gaat om het verduurzamen van een bestaand gebouw en de evenementen die daarin plaatsvinden.

3. Amsterdam – Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit is een bijzonder speerpunt in het Amsterdamse duurzaamheidsbeleid. In 2015 moet in Europa worden voldaan aan wettelijke normen voor de luchtkwaliteit. Een slechte luchtkwaliteit is niet alleen schadelijk voor de gezondheid. Het halen van de normen voor luchtkwaliteit is voorwaarde voor een soepele voortgang van diverse grote fysieke en (woning)bouwprojecten in de stad die bijdragen aan de economie en het creëren van een goed vestigingsklimaat. Schone lucht draagt ook bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Kiezen voor zoveel mogelijk schoon en daar waar mogelijk emissievrij verkeer maakt de stad bovendien op termijn minder afhankelijk van fossiele brandstoffen. In het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) voert Amsterdam samen met het Rijk en de provincies een pakket maatregelen uit om de luchtkwaliteit te verbeteren. Naast lokale knelpunten wordt de luchtkwaliteit bepaald door

veel omgevingsfactoren en door nationaal en internationaal beleid. Het meten van luchtkwaliteit is bijzonder complex. In het kader van het NSL wordt berekend of de maatregelen op nationaal en lokaal niveau voldoende zijn om in 2015 te voldoen aan de normen. Hierover wordt jaarlijks gerapporteerd. Dit zal waarschijnlijk leiden tot aanpassing van het (nationale en lokale) maatregelenpakket.

Het actieplan Luchtkwaliteit richt zich voornamelijk op het personen- en goederenvervoer: er komt een pilot met een milieuparkeervergunning, de P+R voorzieningen zijn of worden uitgebreid en verbeterd. De parkeertarieven zijn verhoogd en het gebied waar betaald parkeren van kracht is, is uitgebreid. De gemeente geeft het goede voorbeeld met een schonere wagenpark door aanschaf van (deels elektrische) schonere voertuigen. Verder wordt ingezet op een zo schoon mogelijk openbaar vervoer.

Amsterdam heeft een milieuzone voor het vrachtverkeer waardoor het aandeel schonere vrachtwagens in en buiten deze zone aanzienlijk is toegenomen. In 2013 worden de emissie-eisen aangescherpt op basis van het ook door Amsterdam ondertekende landelijke convenant. Onder de noemer Slimme en Schone Stedelijke distributie wordt verder gewerkt aan het stimuleren van andere manieren van bevoorraden.

Andere bronnen van luchtverontreiniging waaraan Amsterdam aandacht geeft zijn onder meer industrie (bedrijven worden vooral gereguleerd via de milieuvergunningverlening), de scheepvaart (zeescheepvaart en binnenvaart), rondvaartboten en mobiele werktuigen.

Monitoring

Jaarlijks worden de resultaten in deze pijler bekeken. De werkelijke voortgang in relatie tot het afgesproken resultaat in 2014 bepaalt op welke projecten en acties in het werkprogramma wordt ingezet om het afgesproken resultaat te behalen. Voor de speerpunten wordt gerapporteerd over de volgende resultaten en indicatoren:

In 2014 is de jaarlijkse CO₂-uitstoot door het verkeer per kilometer gedaald

- Indicator: jaarlijkse CO₂ uitstoot door verkeer en vervoer.

De totale uitstoot van schadelijke stoffen door het gemeentelijk wagenpark is eind 2014 aanzienlijk gedaald

- Indicator: jaarlijkse uitstoot NO₂ en CO₂ door het gemeentelijk wagenpark.

Luchtkwaliteit voldoet in 2015 aan de wettelijke normen voor fijn stof en stikstofdioxide

- Indicator: De jaarlijkse rapportage van de monitoringstoel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. (Halven van het gewenste resultaat is mede afhankelijk van inzet regio en Rijk.)

Amsterdam zet in het kader van het actieplan Luchtkwaliteit stevig in op elektrisch vervoer, ten behoeve van het eigen wagenpark en ten aanzien van voertuigen van burgers en bedrijven. Elektrisch vervoer kent (zo goed als) geen uitstoot van schadelijke stoffen in de stad. Bovendien kan het op termijn gebruik maken van duurzame energie, mits in voldoende mate beschikbaar. Op basis van het Plan van Aanpak Elektrisch Vervoer wordt gewerkt aan het realiseren van infrastructuur (voor het opladen van accu's) en worden elektrische voertuigen aangeschaft. Doel is het equivalent van door 10.000 personenauto's elektrisch in plaats van benzine/diesel gereden kilometers of meer in 2015. Er wordt gekeken naar oplaadfaciliteiten voor elektrisch vervoer over water. Amsterdam is al koploper op het gebied van faciliteren en stimuleren van elektrisch vervoer en heeft de ambitie deze positie vast te houden en uit te breiden.

Partners

De dienst IV is trekker van de pijler Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit. Het Programmabureau Luchtkwaliteit is hierbinnen trekker voor luchtkwaliteit. De projecten binnen de pijler worden gerealiseerd in nauwe samenwerking met de diensten DRO, DMB, GGD, DFZ/SD (eigen wagenpark) en met de stadsdelen en gebiedsontwikkelaars.

Voor het halen van de doelstellingen is medewerking en ondersteuning van verschillende ministeries nodig. Afspraken en beleid op nationaal en Europees niveau over het terugdringen van luchtvervuiling, de wettelijke normen en over financiële bijdragen aan lokale oplossingen blijven een cruciale rol spelen in de Amsterdamse ambities voor de luchtkwaliteit en het in 2015 voldoen aan de wettelijke normen.

Bijdrage aan andere pijlers

- Schonere en emissievrije (elektrische) voertuigen leiden tot minder CO₂-uitstoot in de stad;
- Het stimuleren van elektrisch vervoer leidt tot de vestiging van innovatieve bedrijven in de stad.
- De maatregelen en projecten dragen eveneens bij aan een leefbare en gezonde stad en ondersteunen op dit punt de pijler materialen en consumenten. Dit draagt ook bij aan een goed vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven. ←

Vodafone

Vodafone kent een vooruitstrevend beleid ten aanzien van mobiliteit. Bijna alle medewerkers werken mobiel. Dit betekent dat zij de mogelijkheid hebben om plaats- en tijdonafhankelijk

te werken. Vodafone stimuleert medewerkers om te reizen met het Openbaar Vervoer. Alle Vodafone kantoren zitten vlak bij stations, de leasevloot is met de helft gereduceerd

en men kan alleen betaald parkeren bij de kantoren. Door mobiel te werken heeft Vodafone een CO₂-besparing van 25% per medewerker weten te realiseren.

Pijler

Duurzame innovatieve economie

Resultaat: (Inter)nationale bedrijven kiezen voor Amsterdam omdat duurzaam ondernemen in Amsterdam goed mogelijk is.

De ontwikkeling van nieuwe technologie en het vermarkten daarvan is een van de belangrijkste elementen van economische ontwikkeling. Duurzaamheid kan als motor voor deze innovatie fungeren. De activiteiten in deze pijler zijn bedoeld om dit proces in de Amsterdamse metropool zo soepel mogelijk te laten verlopen. In de economische sectoren die daartoe de meeste kansen bieden, zoals de financiële - en zakelijke dienstverlening, ICT, Life Sciences en de creatieve industrie, maar ook toerisme/congressen en handel en logistiek.

De pijler kent voor de komende vier jaar de volgende speerpunten:

1. Versterken van het nationaal en internationaal vestigings- en investeringsklimaat;
2. Bevorderen gunstig ondernemersklimaat waarin duurzaam ondernemen gedijt;
3. Sustainable Finance;
4. Versterken van innovatie in de stad.

1. Versterken van het nationaal en internationaal vestigings- en investeringsklimaat

Amsterdam werkt permanent aan het versterken van het vestigingsklimaat, niet in de laatste plaats voor duurzame en innovatieve ondernemers. De stad doet dit door het ontwikkelen, versterken en samenbrengen van informatie op verschillende duurzaamheidsaspecten via het koplopersloket *duurzame bedrijven* (van financiering, stimuleringsinstrumenten, vestigingsmogelijkheden tot aanbod duurzame gebouwen). Dit aanbod wordt gecombineerd met informatie over duurzaam vastgoed (inzicht in huidig aanbod, promotie van "Breeam-in-use").

Duurzaamheid is een conditie en geen kernwaarde binnen de Amsterdamse citymarketing. In de externe communicatie besteedt de stad veel aandacht aan duurzaamheid, hierbij gebruikmakend van de vele initiatieven die er zijn. Duurzaamheid wordt niet expliciet opgenomen in het promoten van Amsterdam.

2. Bevorderen gunstig ondernemersklimaat waarin duurzaam ondernemen gedijt

De transitie naar een energieopwekkende stad biedt mogelijkheden voor nieuwe 'business cases', en dus voor economische groei. Dit speerpunt staat voor het bevorderen en versterken van duurzaam ondernemerschap in de relevante economische clusters.

Het MKB, verantwoordelijk voor zo'n 25 procent van de Amsterdamse CO₂-uitstoot, vervolgt de samenwerking met de gemeente om de uitstoot te verminderen. Veel aandacht wordt geschonken aan het optimaliseren van de bedrijfsvoering door het realiseren van duurzame besparingen op het meest geschikte investeringsmoment. Bijvoorbeeld bij verhuizing en ingebruikname van een nieuw bedrijfspand. Daarnaast is de inzet om de energiebesparingprojecten bij het MKB verder op te schalen naar een stadsbrede aanpak.

De toeristische sector is van belang voor Amsterdam als katalysator en versneller in de transitie naar een duurzame stad. De komende periode wordt aandacht besteed aan het voortzetten en uitbreiden van de huidige informatievoorziening over het verduurzamen van de hotelbranche (www.duurzamehotels.amsterdam.nl, menukaart duurzame hotels), promotie van duurzame hotels (onderdeel van Citymarketing) én uitbreiding naar kleine hotels en nieuwbouw. En waar mogelijk wordt in samenwerking met de stadsdelen het verder verduurzamen van de horeca en evenementen aangepakt.

3. Sustainable Finance

De gemeente Amsterdam en in het bijzonder de afdeling Economische Zaken zal ook in de periode 2011-2014 met kennis en financiën het Holland Financial Center (HFC) ondersteunen. De focus van het HFC ligt op de promotie en marketing van duurzame 'financing' door onder andere duurzame projecten te financieren, de transitie naar duurzame energie (en schone technologie) financieel te ondersteunen en carbon emissie rechten en alternatieve energie

te verhandelen en te financieren. The Centre for Climate & Sustainability van het HFC realiseert in samenwerking met de Amsterdamse Duisenberg school of finance, een leerstoel 'Degree course in Finance and Sustainability'.

4. Versterken van innovatie in de stad

Met het oog op het faciliteren van innovatie wordt gewerkt aan het smeden van nieuwe coalities. De gemeente kan de randvoorwaarden scheppen voor het sluiten van nieuwe coalities en waar mogelijk deze ook actief bevorderen. Dat betekent dat Amsterdam in gesprek gaat met partijen die nodig zijn voor innovatie, en hen bij elkaar brengen. Het gaat hierbij om verschillende soorten bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties, maar ook burgers, zowel binnen de stad als in de regio. Een belangrijke drijfveer daarbij is het bevorderen van nieuwe 'business cases', en daarmee economische ontwikkeling. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de Amsterdamse Innovatie Motor in het kader van de uitvoering van projecten ten behoeve van duurzame innovatie, zoals "Aim for New Energy".

Deelname aan het Strategic Energy Technology Plan (SET Plan) van de Europese Commissie biedt kansen voor nieuwe samenwerkingsvormen tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. SET is een roadmap om te komen tot een duurzame, koolstofarme en innovatieve economie. Inhoudelijke en financiële samenwerking tussen Amsterdam, private partners, EU-steden en kennisinstellingen is voorwaarde voor succesvolle deelname. Begin 2011 zal waarschijnlijk een voorstel worden gedaan zich kandidaat te stellen als pionierstad binnen SET. De inhoudelijke doelstellingen van SET richten zich op energie, mobiliteit en gebouwen en daarmee is SET feitelijk een belangrijk instrument voor alle pijlers binnen het duurzaamheidsprogramma.

Monitoring

Jaarlijks worden de resultaten in deze pijler bekeken. De werkelijke voortgang in relatie tot het afgesproken resultaat in 2014 bepaalt op welke projecten en acties in het werkprogramma wordt ingezet om het afgesproken resultaat te behalen. Als gevolg van de fase waarin de projecten in deze pijler zich bevinden, is sprake van meer kwalitatief geformuleerde resultaten en indicatoren. Voor de speerpunten wordt gerapporteerd over de volgende resultaten en indicatoren:

In 2014 is het aantal internationale bedrijven significant toegenomen

- Amsterdam bevordert een gunstig en innovatief ondernemers- en vestigingsklimaat, waar duurzame ondernemen goed mogelijk is;
- In de acquisitie grijpt Amsterdam de kansen die zich in de markt voordoen met betrekking tot het aantrekken van duurzame bedrijven.

In 2014 is het aantal duurzame MKB-bedrijven significant toegenomen

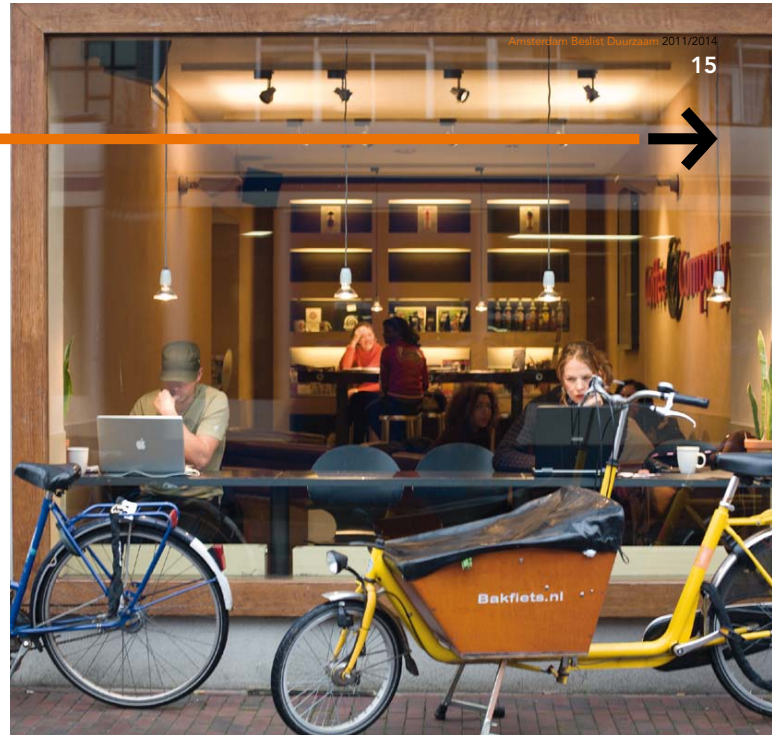
- Toename van het aantal MKB-sectoren die koplopers hebben op het gebied van duurzaam ondernemen.

Partners

De dienst Economische Zaken is trekker van de pijler Duurzame innovatieve economie. De meeste projecten binnen deze pijler worden gerealiseerd in nauwe samenwerking met DMB. DMB is opdrachtnemer van het haalbaarheidsonderzoek binnen SET en werkt nauw samen met EZ, DRO (opdrachtgever), Amsterdamse Innovatie Motor en het G4 kantoor te Brussel.

Bijdrage aan andere pijlers

- De aanwezigheid van het Holland Financial Centre met The Centre for Climate & Sustainability met gebundelde kennis en expertise op dit terrein biedt kansen voor het realiseren van de ambities in de andere pijlers.
- Duurzame ondernemers leveren een bijdrage aan CO₂-reductie, inzet op duurzame mobiliteit en efficiënt grondstofgebruik.
- Internationale bedrijven bieden toegang tot een internationale markt met kennis en kunde op de terreinen van duurzame energie, mobiliteit, grondstoffen.
- Actieve samenwerking met deze bedrijven in de stad draagt bij aan de stedelijke ambities in de andere pijlers en daarmee aan het versterken van de internationale positie van de stad. ←

AkzoNobel

AkzoNobel ziet duurzaamheid als business case, het gaat dus niet om een 'mooi groen marketingverhaal'. "Duurzaam ondernemen is de enige manier om de toekomst van onze organisatie te verzekeren. Daarom hebben wij duurzaamheid volledig geïntegreerd in onze bedrijfsstrategie. Wij kunnen de grootste impact

genereren door onze productieprocessen op duurzame wijze te verbeteren. Een van de voorbeelden hiervan is het eco-efficiency programma, waarbij we voor onze productielocaties helemaal doorrekenen op welke manier we efficiënter om kunnen gaan met waterverbruik, afvalstromen, CO₂-

uitstoot, etc. Het mooie van dit systeem is dat het niet alleen rekening houdt met impact op de omgeving, maar ook met de kosten en baten van bepaalde keuzes. Dit biedt de mogelijkheid om altijd een gedegen business case te maken met het oog op de toekomst van zowel de onderneming als de omgeving.

Pijler

Materialen en consumenten

Resultaat: Amsterdam is een vitale stad waar inwoners en bedrijven grondstoffen effectief gebruiken, waar bewoner en bezoeker duurzaam kunnen consumeren en de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft.

Grondstoffen worden schaarser, kostbaarder en daardoor strategisch belangrijk. Een grondstoftransitie is, analoog aan de keuze voor een energietransitie, noodzakelijk. Het vraagt om versnelling van de huidige stedelijke aanpak en om innovaties. Zo'n aanpak versterkt de koploperspositie van Amsterdam als duurzame en innovatieve stad, een stad die voorbereid is op een toekomst met afnemende beschikbaarheid van grondstoffen. Een schone en gezonde stad waar de basiskwaliteit op orde is. Waar Amsterdammers kunnen kiezen voor een duurzame levensstijl en waar eerlijk en verantwoord consumeren goed mogelijk is. Een stad met gezonde wijken waar het prettig wonen en leven is, met ruimte voor iedereen.

Dit college kiest voor maximaal duurzaam inkopen: een belangrijk instrument om de eigen bedrijfsvoering verder te verduurzamen, kosten te besparen en grondstofgebruik substantieel te verminderen. En door duurzaam in te kopen krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls.

De pijler kent voor de komende vier jaar de volgende speerpunten:

1. Effectief grondstofgebruik
2. De vitale stad
3. Duurzaam inkopen

1. Effectief grondstofgebruik

Amsterdam wil op een effectieve manier gebruik maken van grondstoffen, energie, water en voedsel. Aansluitend bij het programmakkoord wordt ingezet op nieuwe afvalafdelingstechnieken en voortzetting van de Cradle to Cradle (C2C) aanpak. Nieuwe C2C-projecten worden de komende periode gerealiseerd zowel op gebouw- en objectniveau als op gebiedsniveau. De gemeente vervult hierbij een stimulerende en adviserende rol. Voorbeelden zijn de realisatie van de C2C stadsdeelwerf in West, de uitwerking van de zeven C2C uitgangspunten bij IJburg Zde fase en de realisatie van een C2C hotel bij Overamstel.

Bij de aanpak van bedrijfsafval wordt ingezet op actieve samenwerking met de bedrijven in het Westelijk Havengebied samen met Haven Amsterdam, AEB en de gemeente Zaanstad waarbij wordt onderzocht of het sluiten van de fosfaatkringloop in het Havengebied haalbaar is.

Wat huishoudelijk afval betreft hebben de stadsdelen een netwerk van Afvalpunten ingericht, gescheiden inzameling van glas en papier vindt plaats en pilots zijn gestart gericht op gescheiden inzameling van plastic. Het terugwinnen van zo hoogwaardig mogelijk recyclebaar materiaal bij sloopwerk is al standaard bij de gemeente en zal waar mogelijk ook gestimuleerd worden bij niet-gemeentelijk sloopwerk.

Het bevorderen van het gebruik van leidingwater boven flessen water realiseert Waternet door tappunten in de stad te plaatsen waar mensen gratis flessen kunnen vullen.

2. De vitale stad

Bewaken van de Balans

De komende jaren gaat Amsterdam verder verdichten en intensiveren. De compacte stad wordt in de toekomst nog compacter, maar blijft leefbaar en bereikbaar. Richtinggevend is het bewaken van de balans tussen het verbeteren van de basiskwaliteit (voldoen aan de wettelijke normen voor lucht, bodem, geluid, externe veiligheid) en het verder verdichten/uitbreiden van de stad.

De toepassing van de richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit vindt straks plaats voor de gehele stad. Hiermee worden Amsterdammers extra beschermd tegen de schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. Bij de uitvoering van het programma Externe Veiligheid 2011 - 2014 worden inwoners zoveel mogelijk beschermd tegen de risico's van gebruik van gevaarlijke stoffen in bedrijven én bij het transport van gevaarlijke stoffen door de stad. De gebiedsbelasting voor Amsterdammers wordt waar mogelijk gereduceerd door uitvoering van het Actieplan Geluid 2008 - 2013 (1e tranche van de EU richtlijn omgevingslawaai). Dit betekent aanpak van wegverkeer lawaai, bevorderen van stille gebieden en van stille gevels. Verder past Amsterdam functiegericht bodemgebruik toe waarbij wordt gestreefd naar een gebiedsfunctie passende bodemkwaliteit.

Bij een gezonde wijk gaat het zowel om harde milieuaspecten van de wijk (zoals lucht- en geluidskwaliteit) als de inrichting van de wijk en de manier waarop deze wordt beleefd. Dit betekent voor de komende periode voortzetting van de GGD-aanpak 'de gezonde wijk'.

Een meer 'klimaatbestendig' Amsterdam wordt aangepakt met het programma Amsterdam Rainproof 2015, gericht op het omgaan met regenwater in de stad in verband met klimaatverandering. Het al gestarte programma WATERgraafmeer en de ontwikkeling van demonstratieprojecten in Nieuw-West in het kader van GRABS (green and blue space adaptation for urban areas and eco towns) zijn gericht op de rol die water kan spelen in stedelijke ontwikkeling, inspelend op een veranderend klimaat.

Consumenten/bewoners

Amsterdammers verduurzamen hun levensstijl en willen eerlijker en bewuster consumeren. De gemeente Amsterdam zorgt mede dat dit kan - bijvoorbeeld door het stimuleren en ondersteunen van koplopers en het faciliteren van bewonersinitiatieven. Amsterdam stimuleert duurzame evenementen, evenementen locaties, dagattracties, horeca en hotels waardoor de gemeente samen met bewoners, bezoekers en ondernemers ruimte creëert voor duurzame ontwikkeling en een duurzame levensstijl. Initiatieven als 'Amsterdam Duurzaam' en de 'Zuidas Green Business Club' illustreren hoe duurzaamheid en duurzaam ondernemen en samenwerken in de praktijk leeft. Amsterdam Duurzaam - een evenement en gezamenlijk platform van Amsterdamse bedrijven, onderwijsinstellingen, ngo's en de gemeente - creëert netwerk- en kennisuitwisselingsmogelijkheden, zorgt voor nieuwe samenwerkingsvormen en etaleert de 'Amsterdamse duurzame levensstijl' voor bewoners. Amsterdam faciliteert ook de aanschaf van zonnepanelen, energiebesparing in de eigen woning of bedrijf, het aanbieden van nieuwe mogelijkheden voor vervoer zoals elektrisch rijden en autodelen. Ook het organiseren van energiemarkten en duurzame ondernemersprijzen maakt duurzaamheid toegankelijk voor de bewoners. Het loket Amsterdam Bespaart Energie helpt Amsterdammers bij het besparen van energie.

Kinderen van de Bos en Lommer-school koken in restaurant Fifteen met zelfgekeekte producten uit hun schooltuin.

Er valt veel milieuwinst te halen uit een efficiëntere voedselketen. Amsterdam zet in op het versterken van de regionale voedselvoorziening door het optimaliseren van de stedelijke distributie, aandacht voor voeding en biodiversiteit op decentraal niveau via de wijkaanpak en de bundeling van educatieve activiteiten voor scholen rond deze thema's. Het combineren van innovatieve technologieën biedt Amsterdam kansen bij het ontwikkelen van stadstuinbouw.

3. Duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen betekent dat bij alle fases van een inkooptraject - van voorbereiding tot en met nazorg/afhandeling - duurzaamheid wordt meegewogen. Het beperkt zich niet alleen tot wat je daadwerkelijk in 'huis' haalt, maar behelst ook contracten gericht op verantwoorde afdanking, recycling of zelfs hergebruik.

Indien toepasbare duurzaamheidscriteria beschikbaar zijn, gebruikt de gemeente deze ook daadwerkelijk in de inkooptrajecten. Dit zijn hoofdzakelijk, in opdracht van het Rijk ontwikkelde, criteria van AgentschapNL. Aanvullend formuleert Amsterdam ook eigen eisen en wensen gebaseerd op de milieubeleidspeerpunten (klimaat, luchtkwaliteit en grondstoffen/C2C). Duurzaamheid is inmiddels verankerd in de gemeente brede raamcontracten van Concern Inkoop. Ook bij veel andere diensten vinden succesvolle inkoop- en aanbestedingstrajecten plaats.

Dit is het begin. Het onderwerp duurzaam inkopen is nog volop in ontwikkeling. Door in te zetten op de uitwisseling van kennis, werkwijzen en ervaringen, en door het signaleren en benutten van kansen wordt invulling gegeven aan de 'maximaal duurzaam inkopen' ambitie uit het programakoord. En dit in nauwe samenwerking tussen de stadsdelen, gemeentelijke diensten en bedrijven. Ook zal de komende periode ingezet worden op:

Monitoring

Jaarlijks worden de resultaten in deze pijler bekeken. De werkelijke voortgang in relatie tot het afgesproken resultaat in 2014 bepaalt op welke projecten en acties in het werkprogramma wordt ingezet om het afgesproken resultaat te behalen. Voor de speerpunten wordt gerapporteerd over de volgende resultaten en indicatoren:

Realiseren van aantal pilots om effectief grondstofgebruik te bevorderen

- Aantal projecten waarin C2C en het sluiten van kringlopen succesvol zijn geborgd.
- De toename van de hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (glas, papier, plastic) en de daarmee gepaard gaande beperking van de hoeveelheid restafval van huishoudens en bedrijven dat wordt aangeboden aan AEB (op basis van jaarrapportages van SRGA en AEB).

De totale milieubelasting in de stad is afgenomen, het aantal gezonde wijken is toegenomen en steeds meer Amsterdammers kiezen voor een duurzame levensstijl

- Kwaliteit van het milieu gebaseerd op de aspecten lucht, geluid, externe veiligheid en bodem
- Indicatoren van de GGD bij de voortgang van de gezonde wijk aanpak.

In 2014 koopt de gemeente ten minste 95% van het inkoopvolume duurzaam in

- % inkoopvolume dat jaarlijks duurzaam wordt ingekocht door diensten, bedrijven en stadsdelen.

- uitwerken van een financieringsconstructie om een kostenberekening te kunnen toepassen gebaseerd op de levensduur van een product (levenscyclusanalyse (LCA)).
- de CO₂ prestatieladder toepassen in de grond-, weg- en waterbouw (dit is een instrument ontwikkeld door ProRail om de CO₂ uitstoot mee te kunnen wegen).
- Amsterdam als launching customer inzetten als stimulans voor duurzame innovatie.
- verantwoord hergebruik van afgedankte producten binnen de gemeentelijke organisatie (o.a. kantoorinrichting, ICT-apparatuur).

Hiertoe zal in 2011 een voorstel voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Amsterdam wil ten minste voldoen aan de landelijke doelstelling. Deze houdt in dat in 2010 75 % van ons inkoopvolume (waarvoor duurzaamheidscriteria beschikbaar zijn) duurzaam is ingekocht, oplopend tot 100 % in 2015. Amsterdam wil hiertoe jaarlijks meten of de stad op koers ligt. Aandachtspunt hierbij is dat de juiste inkoopgegevens niet altijd makkelijk te achterhalen zijn mede doordat iedere gemeentelijke organisatie de inkoopfunctie anders organiseert.

Partners

DMB is trekker van de pijler Materialen en consumenten. Bij het speerpunt 'effectief grondstofgebruik' wordt door vele diensten (DMB, IBA, projectbureaus, AEB, Waternet) en stadsdelen nauw samen gewerkt. 'Het behouden en versterken van een vitale stad' raakt aan het werk van vele diensten en de stadsdelen. Projecten gericht op het versterken van de basiskwaliteit en daarmee de leefbaarheid in de stad worden vooral gerealiseerd door DMB, programmabureau Luchtkwaliteit, dVW en DRO. De gezonde wijk aanpak wordt getrokken door de GGD en

daarbij wordt nauw samengewerkt met onder meer DMO, DMB, DWZS en DRO.

Het speerpunt 'Kostenbewuste en duurzame overheid' wordt getrokken door Concern Inkoop en DMB als het gaat om duurzaam inkopen. Het Collegevoorstel dat voorjaar 2011 wordt aangeboden aan de Raad komt tot stand in nauwe samenwerking met de belangrijkste aanbestedende diensten, met IBA en met de stadsdelen. Bij het realiseren van diverse projecten, vooral in de publieke ruimte en GWW-sector zijn diensten als IBA, OGA, dVW belangrijke partners en/of trekkers van projecten.

Bijdrage aan andere pijlers

- De pijler Materialen en consumenten levert een directe bijdrage aan het verduurzamen van de lokale economie.

- De pijler Materialen en consumenten levert een substantiële bijdrage aan de CO₂-reductiedoelstellingen en aan het verbeteren van de luchtkwaliteit (transport en distributie).
- Efficiënt grondstofgebruik vormt een uitgangspunt bij innovatie van bedrijfsprocessen en levert een bijdrage aan de pijler Duurzaam innovatieve economie.
- De maatregelen en projecten die bijdrage aan een leefbare en gezonde stad vergroten de aantrekkelijkheid van de stad als vestigingsplaats voor duurzame ondernemingen.
- De mogelijkheden om als gebruiker van de stad te kiezen voor een duurzame levensstijl worden sterk vergroot door de ambities in alle pijlers daadwerkelijk te realiseren. ←

Afval Energie Bedrijf Op weg naar een duurzaam grondstof- en energiebedrijf

Het Afval Energie Bedrijf (AEB) ontwikkelt zich de komende jaren tot een duurzaam grondstof- en energie-bedrijf en levert daarmee een substantiële bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente Amsterdam. AEB is actief op de afval-, de energie- en de grondstoffenmarkt. Om te komen tot een duurzaam energiebedrijf zal AEB in de komende jaren zijn kernactiviteiten steeds

verder verduurzamen. Voor de afvalmarkt betekent dit dat AEB de ketenregie op de afvalketen wil voeren en zo nodig zelf activiteiten op zich zal nemen om daarmee opdrachtgevers te ontzorgen. Voor de energiemarkt wil AEB onder meer een leidende rol spelen in de uitbreiding van het stadswarmte-netwerk naar de gehele stad. Daarnaast onderzoekt AEB de mogelijkheden

om bij Waternet geproduceerd biogas om te zetten in groen gas. Dit groene gas kan worden gebruikt als brandstof voor de vele vuilnisauto's die dagelijks bij AEB hun afval brengen. Voor de grondstoffenmarkt ontwikkelt AEB projecten om uit afval nog meer hoogwaardige materialen terug te winnen, zoals zand, granulaat en metalen.

Tabel

Verbinding tussen Speer punten, het Programakkoord en bijdrage Duurzaamheidsprogramma aan Programakkoord

Speerpunten pijlers voortkomend uit Programakkoord	Aangrijpingspunten Programakkoord	Bijdrage programma aan realisatie doelstellingen programakkoord
Energiebesparing in bestaande gebouwen	Klimaat. Energiebesparing. Coalitie woningbouw. Verbeteren bestaande woningvoorraad.	Stabiliseren woonlasten. Hoger comfort. Gezond binnenklimaat.
Klimaatneutrale nieuwbouw	Klimaat. Klimaatneutraal bouwen in 2015.	Kostenefficiënte vermindering CO ₂ uitstoot. Gezond binnenklimaat.
Duurzame elektriciteit	Economie en innovatie. Innovatieagenda. Milieumaatregelen als economische stimulans. Klimaat.	Focus op efficiënte technieken en rendabele investeringen, leidend tot substantiële vermindering CO ₂ uitstoot.
Duurzame warmte en -koude	Energie efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen.	Focus op efficiënte technieken en rendabele investeringen, leidend tot substantiële vermindering CO ₂ .
Elektrisch vervoer	Economie en innovatie. Innovatieagenda. Milieumaatregelen als economische stimulans.	Substantiële bijdrage aan schone lucht. Focus op innovatie, leidend tot vermindering CO ₂ -uitstoot per gereden kilometer.
Amsterdam – Fietsstad	Betere bereikbaarheid. Schonere lucht.	Gezonde(re) burgers. Verbetering veiligheid.
Amsterdam – OV-regio	Betere bereikbaarheid. Schoner milieu.	Duurzame bereikbaarheid. Schonere lucht.
Amsterdam – Luchtkwaliteit	Schoner Milieu. Economie en innovatie. Innovatieagenda. Milieumaatregelen als economische stimulans.	Substantiële bijdrage aan schone lucht. Focus op innovatie, leidend tot vermindering CO ₂ -uitstoot per gereden kilometer.

Speerpunten pijlers voortkomend uit Programakkoord	Aangrijpingspunten Programakkoord	Bijdrage programma aan realisatie doelstellingen programakkoord
Versterken van het nationaal en internationaal vestigings- en investeringsklimaat	Versterken nat. en int. Vestigingsklimaat. Waarderen en faciliteren ondernemers.	Versterking door kennis delen en uitwisselen. Innovatie. Impuls voor het MVO.
Bevorderen gunstig ondernemersklimaat waarin duurzaam ondernemen gedijt	Milieumaatregelen als economische stimulans.	Waardering koplopers en inspiratie van het peloton.
Sustainable Finance	Economie en innovatie.	Stabiele rendementen in vele sectoren. Risicobeperking door topkennis.
Versterken van innovatie in de stad	Economie en innovatie. Versterken nat. en int. vestigingsklimaat	Koppelen van bestaande netwerken. Samenwerken Kennisinstellingen.
Effectief grondstofgebruik	Milieumaatregelen als economische stimulans. Nieuwe technologieën afvalscheiding.	Vermindering afvalstromen. Verbetering verwerken en scheiden afval (AEB). Geleidelijk sluiten van kringlopen. Focus op zuinige en zinnige maatregelen.
De vitale stad	Levendige metropool 'The place to be in Europe'.	Gastvrije en veilige stad. Klaar voor de Olympische Spelen.
Duurzaam inkopen	Maximaal duurzaam inkopen. Centraliseren inkoop en raamcontracten. Samenwerking met Schiphol t.a.v. MVO.	Kostenvermindering. Vergroten milieuwinst. Versterken regionale economie. Verduurzaming bedrijfsleven.

